

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
34

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

**ANALIZY
RYNKOWE**

PAŹDZIERNIK 2008

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– **PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
- II. Mięso drobiowe
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja spożywcze
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0-prefiks-22) 827-36-64

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-743

mgr Mira Kobuszyńska

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-630

mgr inż. Danuta Rycombel

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-616

dr Krystyna Świetlik

- Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-707

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 30.09.2008 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2009 r.

W pierwszej połowie 2008 roku produkcja mięsa drobiowego była o prawie 12% większa niż przed rokiem, a eksport o 16% większy. W skali całego roku przewiduje się jednak wolniejszy wzrost produkcji bo tylko o 8%, do poziomu 1207 tys. ton. Import obniży się prawdopodobnie o jedną trzecią, do 65 tys. ton, natomiast eksport wzrośnie o 14%, do 299 tys. ton. Będzie to stanowić 25% produkcji mięsa drobiowego. Wskaźnik samowystarczalności zwiększył się z 117% w 2007 roku do 124% w 2008 roku. Podaż mięsa drobiu w krajowym handlu detalicznym wzrosła o 12%. Przyczyni się do tego 42-procentowy spadek sprzedaży targowiskowej oraz spowolnienie rozwoju eksportu. Mocny złoty podraża pozyskiwanie towaru na eksport, co zwięża marżę eksportową i zmniejsza korzystne różnice cen polskich wobec średnich cen unijnych.

Duża podaż mięsa drobiu znajduje odzwierciedlenie w ograniczonym wzroście cen sprzedaży żywa oraz spadku cen zbytu mięsa drobiowego, mimo drożenia wieprzowiny w następstwie niskiej fazy cyklu świńskiego.

W 2009 roku przewiduje się nieznaczne spowolnienie tempa wzrostu produkcji mięsa drobiowego. Może ona osiągnąć poziom ok. 1295 tys. ton, tj. o 7% wyższy niż w 2008 roku. Import będzie prawdopodobnie o ok. 33%, a eksport tylko o 4-5% większy niż przed rokiem. Jednak udział eksportu w produkcji obniży się jedynie nieznacznie, z 25 do 24%. Sprzedaż zagraniczna będzie nadal głównym czynnikiem determinującym możliwości dalszego rozwoju rynku mięsa drobiowego.

W pierwszej połowie 2008 roku przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wzrosła o 10%. Postępuje proces koncentracji przetwórstwa. Z firm zatrudniających powyżej 49 pracowników pochodzi 83% całkowitej produkcji przemysłu drobiarskiego. O 2% wyższa niż przed rokiem będzie łączna produkcja podstawowych asortymentów przetworów drobiowych, tj. wędlin, konserw i wyrobów wędliniarskich. Najwyż-

szy udział mają tu nadal wędliny drobiowe, jednak zmniejsza się on na rzecz wyrobów wędliniarskich.

Załamaniem koniunktury rynkowej znalazło odzwierciedlenie w silnym pogorszeniu przeciętnych wyników finansowych przemysłu drobiarskiego. W pierwszym półroczu 2008 roku, mimo wzrostu przychodów w cenach bieżących, cała branża poniosła stratę. Jednak rentowność sprzedaży była w poszczególnych firmach silnie zróżnicowana, o czym świadczy fakt, iż aż 70% z nich osiągnęło zysk. Przychody z eksportu były w wyrażeniu złotówkowym o 27% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w całkowitych przychodach ze sprzedaży zwiększył się do 19%. Obniżyły się natomiast takie wskaźniki, jak: rentowność operacyjna, stopa inwestowania oraz współczynnik bieżącej płynności finansowej, co świadczy o pogorszeniu się kondycji ekonomicznej firm drobiarskich.

Wskutek wzrostu cen eksportowych w handlu zagranicznym, w 2008 roku wpływy z eksportu drobiu zwiększą się. Wzrost cen ma miejsce również w transakcjach importowych, co znajduje wyraz w wolniejszym spadku importu w ujęciu wartościowym niż ilościowym. Dodatkowo saldo obrotów handlu zagranicznego drobiem będzie w 2008 roku o 9% wyższe niż w roku poprzednim. Podobny wzrost spodziewany jest w pierwszym półroczu 2009 roku.

W okresie od stycznia do sierpnia 2008 roku średnie ceny detaliczne drobiu wzrosły o 4%, podczas gdy w tym samym okresie przed rokiem, o 37%. Mięso drobiowe relatywnie potaniało względem całej żywności. Jednak po silnej ubiegłorocznej zwwyżce cen rynek jest bardzo wrażliwy na dalszy wzrost cen. Również w 2009 roku przewiduje się jedynie niewielkie zwiększenie poziomu cen detalicznych drobiu. Wraz z małą podażą i wysokimi cenami wieprzowiny może to przyczynić się do zwiększenia konsumpcji mięsa drobiowego o ok. 2%. Przyrost spożycia w 2008 roku może okazać się niewystarczający dla zrównoważenia

prognozowanego zmniejszenia konsumpcji wieprzowiny. Takiej rekompensaty spadku spożycia mięsa czerwonego zwiększoną konsumpcją drobiu można oczekiwać dopiero w 2009 roku. Sprzyjać będzie temu korzystna dla drobiu różnica cen detalicznych na rynku mięsnym. Szacuje się, że udział mięsa drobiowego w całkowitej konsumpcji mięsa zwiększył się wówczas do 35%.

Od kilku lat obniża się krajowe spożycie jaj. O zachowaniu równowagi na rynku i utrzymaniu wzrostu ich produkcji decyduje eksport, który w 2008 roku stanowić będzie już 30% produkcji jaj konsumpcyjnych. Wskaźnik ten od kilku lat rośnie, podobnie jak poziom samowystarczalności. W 2008 roku produkcja jaj może aż o 37% przewyższyć ich krajowe zużycie.

Mocny złoty sprawia, że w 2008 roku opłacalność eksportu jaj uległa silnej redukcji. Ceny jaj wyrażone w euro rosną bowiem dwukrotnie szybciej niż wyrażone w złotych. Podnosi to koszty pozyskania towaru na eksport i sprzyja rozwojowi importu jaj. Jednak udział importu w krajowym spożyciu jaj nie zmieni się i w 2008 roku wyniesie ok. 5%, tj. tyle co w roku poprzednim.

Przewiduje się, że w 2008 roku produkcja jaj konsumpcyjnych wyniesie 508 tys. ton i będzie o 1,4% większa niż przed rokiem. Eksport wzrośnie o 30%, tzn. o połowę wolniej niż w 2007 roku i ukształtuje się na poziomie 166 tys. ton. Prognozowane dalsze zwolnienie tempa przyrostu eksportu do jedynie 7% w 2009 roku, przy kontynuacji spadku krajowego spożycia jaj, stanowią podstawę przewidywania nieznacznego tylko wzrostu ich produkcji, poniżej 0,5%. W 2009 roku może ona osiągnąć poziom ok. 510 tys. ton.

W 2008 roku produkcja przetworów z jaj może zmniejszyć się w relacji do rekordowego pod tym względem 2007 roku, kiedy to jej poziom uległ potrojeniu. Świadczą o tym niższe ceny skupu jaj do przemysłowego przerobu notowane w pierwszym półroczu 2008 roku oraz pogarszająca się opłacalność eksportu. W 2007

roku to właśnie szybko rosnący eksport pobudził silny wzrost produkcji przetworów z jaj.

W 2008 roku, mimo prognozowanego większego niż w 2007 roku wolumenu importu, przewiduje się dalszy wzrost dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego jajami i ich przetworami i to aż o 14%. Podstawą tego jest wzrost cen eks-

portowych. Podobne tendencje w handlu zagranicznym prognozują się w 2009 roku.

Na rynku detalicznym w okresie od stycznia do lipca 2008 roku, ceny jaj utrzymywały się na relatywnie wysokim poziomie, o 12% wyższym niż przed rokiem. Jaja podrożały względem wszystkich nośników białka zwierzęcego, z wyjąt-

kiem produktów mleczarstwa. Do końca roku przewiduje się niewielki wzrost cen jaj, a w 2009 roku ich stabilizację. Drożenie jaj wywołało spadkową tendencję w ich konsumpcji obserwowaną od 2006 roku. Przewiduje się, że utrzyma się ona również w 2008 roku. Natomiast w 2009 roku wzrost cen mięsa może przyczynić się do ustabilizowania spożycia jaj na poziomie 207 sztuk na 1 mieszkańca.

SUMMARY

In the first half of 2008 poultry meat production was almost 12% up on the previous year, while the export was 16% higher. In the whole year, however, a slower production growth is expected (only by 8%). The production would then increase to the level of 1207 thousand tons. Import will probably decrease by one-third to the level of 65 thousand tons, whereas export will increase by 14% to 299 thousand tons. It would account for 25% of overall poultry meat production. Self-sufficiency ratio will increase from the level of 117% in 2007 to 124% in 2008. Poultry meat supply to the domestic retail sector will increase by 12%. It will reflect the 42% decrease in the sales at local markets and a slowdown in export. Strong zloty makes exports more expensive, which narrows the export margin and decreases favourable price gap between in Poland and in the EU.

High poultry meat supply is reflected in the limited growth of producer prices and the decrease in sale prices, despite the growing prices in result of a downward phase of swine cycle.

A slight slowdown of the poultry meat production growth rate is expected in 2009. It may reach the level of ca. 1,295 thousand tons, i. e. 7% up on 2008. Import will probably be about 33% higher, whereas export only 4-5% up on previous year. The share of export in the production will decrease only slightly (from 25% to 24%). Sales to foreign markets will remain the main factor determining the possibilities of further development of poultry meat market.

In the first half of 2008 the industrial production of poultry meat increased by 10%. The concentration process within the processing sector is advancing. Currently 83% of total poultry products comes from companies employing over 49 persons. Total production of basic range of poultry products, i. e. cold meats, preserves and processed meat products, will be 2% up on the previous year. Poultry cold meats

have the greatest share here, but it is dwindling in favour of processed meat products.

The collapse of economic boom was reflected in the strong decline in average financial results of poultry industry. In the first half of 2008 in spite of the increase of revenue in current prices, the whole branch suffered a loss. Sales profitability was strongly diversified in individual companies though, which is visible through the fact that as much as 70% of these companies obtained a profit. Revenue from export expressed in PLN was 27% up on the previous year, whereas their share in total revenue from sales increased to 19%. Such ratios as operating profitability, investment rate and current financial liquidity coefficient dropped, which shows that the economic condition of poultry producers deteriorated.

As a result of the increase in export prices in foreign trade, the revenue on poultry export in 2008 will increase. Price increase refers also to import transactions which is reflected in a slower decrease in terms of value against the volume. The surplus in foreign poultry trade in 2008 will be 9% up on the previous year. A similar increase is expected in the first half of 2009.

In the period from January-August 2008 average retail poultry prices increased by 4% whereas in the same period of previous year – by 37%. Poultry meat is relatively cheaper than food as a whole. After a strong price increase last year, the market is very sensitive to further price increases. In 2009 also only a slight increase in retail poultry prices is expected, which coupled with small supply and high pork prices it may lead to an increase in poultry meat consumption by ca. 2%. The poultry consumption growth in 2008 may turn out to be insufficient to balance the predicted decrease in pork consumption. Such compensation of the decrease in red meat consumption with the increased poultry consumption can be expected as late as in 2009. It will be facilitated by the favourable gap

between retail prices on the market to the advantage of poultry. It is estimated that the share of poultry meat in the total meat consumption will increase then to 35%.

For several years now, the domestic egg consumption declines. The balance on the market and maintenance of the upward tendency in egg production depends on the export, which in 2008 will account for 30% of shell egg production. This ratio increases for several years now, so does the level of self-sufficiency. In 2008 egg production may exceed the domestic consumption by 37%.

Strong zloty has lead to a situation, where the profitability of egg export in 2008 was strongly reduced. Egg prices expressed in EUR grow twice as fast as the prices expressed in PLN. This raises the costs of obtaining the goods for export and contributes to the development of egg import. But the share of import in the domestic egg consumption will not change and in 2008 it will amount to ca. 5%, i. e. the same as the previous year.

It is expected that in 2008 the production of shell eggs will amount to 508 thousand tons and will be 1,4% up on the previous year. The export will grow by 30%, i. e. half as fast as in 2007 and will total at the level of 166 thousand tons. The forecast further decline in the export growth rate amounts to only 7% in 2009, while the domestic egg consumption will continue to decline. This allows for the assumption of a slight increase in production, by less than 0,5%. In 2009 it may reach the level of ca. 510 thousand tons.

In 2008 the production of egg products may decrease in relation to the record 2007, when it tripled. This is indicated with lower buy-in prices of eggs for industrial processing noted in the first half of 2008 and decreasing export profitability. In 2007 rapidly growing export were the main factor of a strong increase in the production of egg products.

In 2008, despite the forecast import volume higher than in 2007, further increase in the positive balance value of the turnover in the foreign trade in eggs and egg products is foreseen (by 14%). The basis for such forecast is the increase of export prices. Similar tendencies in foreign trade are expected in 2009.

In the retail market, in the period from January to July 2008, egg prices remained at a relatively high level (12% higher than in the previous year). The prices of eggs increased as compared with all other animal protein carriers, except for dairy products. By the end of the year a slight increase in egg prices is expected, while for 2009 – price sta-

bilisation. The increase in egg prices resulted in a downward tendency in their consumption observed since 2006. It is expected that the tendency will pertain also to 2008. In 2009, however, the increase in meat prices may contribute to the stabilisation of egg consumption at the level of 207 eggs per capita.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek mleka (35) • październik 2008,
2. Rynek zbóż (35) • październik 2008,
3. Rynek ziemniaka (34) • listopad 2008,
4. Rynek rzepaku (34) • listopad 2008,
5. Rynek owoców i warzyw (33) • listopad 2008,
6. Handel Zagraniczny Produktami Rolno-Spożywczymi (28) • grudzień 2008,
7. Popyt na żywność (9) • grudzień 2008,
8. Rynek cukru (34) • grudzień 2008,
9. Rynek ryb (10) • grudzień 2008,
10. Rynek ziemi rolniczej (11) • grudzień 2008,
11. Rynek Środków Produkcji i Usług dla Rolnictwa (35) • marzec 2009,
12. Rynek Pasz (25) • kwiecień 2009,
13. Rynek Mięsa (36) • maj 2009.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2008 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
